

Ministru kabineta noteikumi Nr. 474

Rīgā 2017. gada 16. augustā (prot. Nr. 39 22. §)

Tieslietu ministrijas nolikums*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
16. panta pirmo daļu***I. Vispārīgie jautājumi**

1. Tieslietu ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu (tiesību sistēmas politikas, tiesu sistēmas un tiesu administrēšanas) nozarēs, kā arī citās šajos noteikumos minētajās valsts politikas jomās.

2. Ministrija ir tieši pakļauta tieslietu ministram (turpmāk – ministrs).

3. Ministrija ir augstākā iestāde ministrijas padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm (turpmāk – ministrijas padotības iestādes) un privātpersonām, kurām deleģēts pārvaldes uzdevums un kuras, pildot konkrēto uzdevumu, ir ministrijas padotībā (turpmāk – privātpersonas, kurām deleģēts pārvaldes uzdevums), ja likumā vai Ministru kabineta noteikumos nav noteikts citādi.

II. Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence

4. Ministrijas funkcijas ir:

4.1. izstrādāt, organizēt un koordinēt politiku šādās jomās:

4.1.1. tiesību sistēma, tajā skaitā valststiesību, administratīvo tiesību, civiltiesību, komerciesību, krimināltiesību un reliģisko tiesību jomā, kā arī procesuālo tiesību jomā;

4.1.2. tiesu sistēma un rajona (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu administrēšana;

4.1.3. kriminālsodu un administratīvo sodu sistēma;

4.1.4. sodu izpilde;

4.1.5. tiesu ekspertīze;

4.1.6. informācijas atklātība;

4.1.7. publiskie reģistri;

4.1.8. oficiālās publikācijas un tajās ietvertās informācijas sistematizācija;

- 4.1.9. personas datu aizsardzība;
 - 4.1.10. rūpnieciskais īpašums, īpaši patenti, preču zīmes, dizainparaugi un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas;
 - 4.1.11. nekustamā īpašuma valsts kadastra uzturēšana;
 - 4.1.12. juridisku personu (izņemot kredītiestādes) un fizisku personu maksātspēja;
 - 4.1.13. civiltāvokļa aktu reģistrācija;
 - 4.1.14. reliģiskās lietas;
 - 4.1.15. brīvās juridiskās profesijas;
 - 4.1.16. alternatīvie strīdu risināšanas veidi – šķīrējtiesas un mediācija;
 - 4.1.17. valsts garantēto uzturlīdzekļu nodrošināšana;
 - 4.1.18. valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība;
 - 4.1.19. valsts kompensācijas cietušajiem;
 - 4.1.20. noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana kopīgi ar Finanšu ministriju atbilstoši noteiktajai kompetencei;
 - 4.2. organizēt un koordinēt likumu un citu normatīvo aktu īstenošanu;
 - 4.3. veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.
5. Lai izpildītu noteiktās funkcijas, ministrija veic šādus uzdevumus:
- 5.1. izstrādā nozari reglamentējošo tiesību aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektus;
 - 5.2. sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektiem;
 - 5.3. izdod administratīvos aktus;
 - 5.4. nodrošina nepieciešamos pētījumus;
 - 5.5. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sadarbojas ar citām valsts pārvaldes iestādēm vienotas valsts politikas izstrādāšanā un īstenošanā, kā arī uzdevumu veikšanā;
 - 5.6. nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotības iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja (turpmāk – valsts kapitālsabiedrības);
 - 5.7. sagatavo un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz priekšlikumus par normatīvajos aktos un attiecīgajos attīstības plānošanas dokumentos paredzēto pasākumu īstenošanai un ministrijas uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta;
 - 5.8. valsts vārdā veic privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami ministrijas darbības nodrošināšanai;
 - 5.9. informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas uzdevumu izpildi, kā arī par privātpersonu, kurām deleģēts pārvaldes uzdevums, valsts kapitālsabiedrību un ministrijas padotības iestāžu darbību;
 - 5.10. pārbauda funkciju izpildi un veic citas pārbaudes privātpersonu, kurām deleģēts pārvaldes uzdevums, un ministrijas padotības iestāžu darbībā;

- 5.11. nodrošina sabiedrības informēšanu un dialogu ar sabiedrību par tiesību politiku, kā arī veicina sabiedrības tiesiskās domas un apziņas attīstību atbilstoši demokrātiskas valsts principiem;
- 5.12. izskata ministrijai adresētus dokumentus, kuri satur lūgumu, sūdzību, priekšlikumu vai jautājumu, un nodrošina personu pieņemšanu;
- 5.13. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina sabiedrības līdzdalību attīstības plānošanas procesā un valsts pārvaldē;
- 5.14. nodrošinot ministrijas rīcībā esošās vispārpieejamās informācijas pieejamību sabiedrībai, izskata privātpersonu informācijas pieprasījumus, kā arī, ievērojot labas pārvaldības principu, pēc savas iniciatīvas nodrošina piekļuvi noteikta veida vispārpieejamai informācijai ministrijas tīmekļvietnē;
- 5.15. nodrošina zvērinātu tiesu izpildītāju un zvērinātu notāru darbību likumā noteiktajā kārtībā;
- 5.16. pārrauga valsts nodrošinātajai juridiskajai palīdzībai, valsts kompensācijām cietušajiem un valsts garantēto uzturlīdzekļu nodrošināšanai paredzēto līdzekļu apsaimniekošanu;
- 5.17. sniedz bāriņtiesām metodisko palīdzību mantojuma lietu kārtošā, mantojuma apsardzībā, apliecinājuma izdarīšanā un citu ar apliecinājumu izdarīšanu saistītu funkciju izpildē;
- 5.18. organizē kriminālsodu izpildi un probācijas sistēmas darbību;
- 5.19. metodiski vada dzimtsarakstu nodaļu darbu un uzrauga normatīvo aktu ievērošanu civiltāvokļa aktu reģistrācijā;
- 5.20. likumā "Par izziņas iestādes, prokuratūras vai tiesas nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" noteiktajā kārtībā atlīdzina fiziskajām personām nodarītos zaudējumus;
- 5.21. organizē Valsts valodas likuma ievērošanas pārraudzību;
- 5.22. sniedz citām valsts pārvaldes iestādēm un privātpersonām, kurām deleģēts pārvaldes uzdevums, metodoloģisku palīdzību normatīvo aktu projektu izstrādē;
- 5.23. koordinē un kontrolē Eiropas Savienības tiesību pārņemšanu un ieviešanu;
- 5.24. atbilstoši kompetencei nodrošina Latvijai saistošo starptautisko līgumu izpildi;
- 5.25. atbilstoši kompetencei pārstāv Latvijas Republikas intereses starptautiskajās organizācijās (tajā skaitā Eiropas Padomē, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā, Apvienoto Nāciju Organizācijā, kā arī Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas tiesā izskatāmajās lietās) un Eiropas Savienības institūcijās (tajā skaitā Eiropas Savienības Tiesā izskatāmajās lietās, Eiropas Tiesiskās darbības tīklā civilietās un komercietās, Eiropas tiesiskās sadarbības tīklā, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrā, Eiropas tīklā par cietušo tiesībām un Eiropas Tiesnešu apmācību tīklā);
- 5.26. nodrošina tiesu namu uzturēšanu un būvniecību;
- 5.27. nodrošina Eiropas Savienības fondu, Norvēģijas finanšu instrumenta un citu ārvalstu finanšu instrumentu finansēto tieslietu jomas projektu plānošanu, vērtēšanu, īstenošanu, uzraudzību un kontroli;
- 5.28. nodrošina Starptautiskās krimināltiesiskās sadarbības lūgumu informācijas sistēmas organizatorisko un tehnisko uzturēšanu;
- 5.29. īsteno citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

6. Ministrijai ir tiesības:

- 6.1. piedalīties starptautisku organizāciju rīkotajos pasākumos;
- 6.2. noslēgt starptautiskās sadarbības līgumus;

- 6.3. koordinēt starptautisko sadarbību;
- 6.4. sniegt maksas pakalpojumus;
- 6.5. īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

III. Ministrijas darbības tiesiskuma nodrošināšana un pārskati par ministrijas darbību

7. Valsts sekretārs pieņem lēmumu par privātpersonas apstrīdēto ministrijas pārvaldes amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai pārvaldes amatpersonas faktisko rīcību, ja likumos vai Ministru kabineta noteikumos nav noteikts citādi.

8. Valsts sekretāra izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību privātpersona var pārsūdzēt tiesā.

9. Publiskos pārskatus par ministrijas darbību un tai piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu ministrija sniedz normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

IV. Ministrijas padotības iestādes un valsts kapitālsabiedrības

10. Ministrijas padotības iestādes ir:

- 10.1. Datu valsts inspekcija;
- 10.2. Ieslodzījuma vietu pārvalde;
- 10.3. Juridiskās palīdzības administrācija;
- 10.4. Maksātnespējas administrācija;
- 10.5. Patentu valde;
- 10.6. Tiesu administrācija;
- 10.7. Uzņēmumu reģistrs;
- 10.8. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija;
- 10.9. Valsts probācijas dienests;
- 10.10. Valsts tiesu ekspertīžu birojs;
- 10.11. Valsts valodas centrs;
- 10.12. Valsts zemes dienests.

11. Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja valsts akciju sabiedrībā "Tiesu namu aģentūra" un valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis".

V. Noslēguma jautājumi

12. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumus Nr. 243 "Tieslietu ministrijas nolikums" (Latvijas Vēstnesis, 2003, 70., 141., 161., 168., 180. nr.; 2004, 52., 90., 188. nr.; 2006, 46. nr.; 2008, 49., 83., 171. nr.; 2009, 104., 121., 203. nr.; 2010, 164., 204. nr.; 2011, 51., 199. nr.).

13. Ministrijas izveidoto padomju un komisiju nolikumi un reglamenti, kā arī rīkojumi par darba grupu izveidošanu, kas līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumu Nr. 243 "Tieslietu ministrijas nolikums" 17. punktu, paliek spēkā līdz to atzīšanai par spēku zaudējušiem vai līdz brīdim, kad tie zaudē spēku uz cita pamata.

Ministru prezidents *Māris Kučinskis*

Tieslietu ministrs *Dzintars Rasnačs*

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"